

Brussel, 26 mei 2025
(OR. en)

9393/25

DEVGEN 74
FIN 555
ACP 30
RELEX 653

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	26 mei 2025
aan:	de delegaties

nr. vorig doc.:	7798/25 + ADD 1
-----------------	-----------------

Betreft:	Jaarverslag 2024 over de uitvoering van de instrumenten voor extern optreden van de Europese Unie in 2023 - Conclusies van de Raad (26 mei 2025)
----------	---

De delegaties vinden in de bijlage de conclusies van de Raad over het Jaarverslag 2024 over de uitvoering van de instrumenten voor extern optreden van de Europese Unie in 2023, die de Raad tijdens zijn 4099e zitting van 26 mei 2025 heeft goedgekeurd.

Jaarverslag 2024 over de uitvoering van de instrumenten voor extern optreden van de Europese Unie in 2023**Conclusies van de Raad**

1. De Raad herinnert eraan dat het in de context van een steeds onvoorspelbaardere mondiale omgeving belangrijk is de internationale partnerschappen van de EU te versterken. De instrumenten voor extern optreden van de EU, de Europese financiële architectuur voor ontwikkeling (EFAD) en de Global Gateway-strategie zijn belangrijke instrumenten om partnerschappen op basis van wederzijds belang en eigen inbreng in alle dimensies van duurzame ontwikkeling te cultiveren en zo onder meer de uitvoering van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de Overeenkomst van Parijs te bevorderen. Het is ook in het strategische belang van de EU om de democratische waarden, de mensenrechten en het internationaal recht te handhaven, vrede en stabiliteit te ondersteunen en de beleidsprioriteiten van de EU te bevorderen, waaronder de ondersteuning van de op regels en waarden gebaseerde wereldorde, met multilateralisme als basisbeginsel en de VN als kern. Op die manier bevordert het externe optreden van de EU haar geopolitieke rol en invloed, door haar strategische mondiale bereik, haar concurrentievermogen en economische veiligheid voor zowel zichzelf als haar partners te versterken, onder meer door middel van een Team Europa-aanpak.
2. Ontwikkelingssamenwerking en internationale partnerschappen door en met de EU zijn een multidimensionaal streven. Gezien de veranderende internationale omgeving moet de EU bereid zijn haar aanpak van instrumenten voor extern optreden aan te passen en te verfijnen, onder meer door ze af te stemmen op haar politieke prioriteiten, door een doeltreffend multilateralisme te bevorderen. Voortbouwend op de resultaten die in het kader van de Global Gateway zijn bereikt, moet de particuliere sector verder worden betrokken bij ontwikkelingssamenwerkingsactiviteiten op lokaal niveau in partnerlanden, op basis van nauwere samenwerking tussen EU-delegaties en ambassades van de EU-lidstaten.

3. De Raad merkt op dat de EU en haar lidstaten samen 's werelds grootste ontwikkelingspartner (goed voor 42 % van de mondiale officiële ontwikkelingshulp) en handelsblok vormen, en een belangrijke mondiale verstrekker van humanitaire hulp zijn. Door middel van een Team Europa-aanpak redden de EU en de lidstaten levens, verlichten zij lijden, dragen zij bij tot duurzame ontwikkeling, uitbanning van armoede en vermindering van ongelijkheden, en bevorderen zij vrede en stabiliteit, onder meer door het verband tussen ontwikkelingssamenwerking, humanitaire hulp en vrede, en door de klimaatverandering en het verlies aan biodiversiteit aan te pakken.
4. De Raad benadrukt dat de samenhang tussen het ontwikkelings-, buitenlands, klimaat-, economisch, handels-, veiligheids-, defensie- en migratiebeleid van de EU, evenals haar intern beleid in ruimere zin, moet worden bevorderd in overeenstemming met de respectieve bevoegdheden en, in voorkomend geval, moet worden gefaciliteerd door haar externe financieringsinstrumenten.
5. De Raad is ingenomen met het jaarverslag 2024 over de uitvoering van de instrumenten voor extern optreden van de Europese Unie in 2023 en met de inspanningen van het verslag om aan te tonen hoe het externe optreden van de EU bijdraagt tot de uitvoering van de beleidsprioriteiten van de EU. In het verslag komen belangrijke aspecten aan bod van de financiële steun van de EU in 2023 voor internationale partnerschappen, het Europees nabuurschapsbeleid, humanitaire hulp en civiele bescherming, het uitbreidingsbeleid van de EU, vrede, veiligheid en defensie, crisisrespons en -paraatheid en steun voor de geostrategische doelstellingen van de EU. De Raad verzoekt de Commissie verder verslag uit te brengen over de financierings- en investeringsverrichtingen die door de garantie voor extern optreden worden gedekt, zoals aangegeven in advies 03/2024 van de Europese Rekenkamer, en over de aanbevelingen van de Europese Rekenkamer in haar verslagen en adviezen. De Raad waardeert de tijdige bekendmaking van het verslag overeenkomstig artikel 41 van de verordening NDICI – Europa in de wereld.
6. De Raad onderstreept het belang van het verslag voor de transparantie en verantwoordingsplicht wat betreft het externe optreden van de EU, waardoor essentiële informatie wordt verstrekt voor de uitoefening van zijn politieke sturing. De Raad erkent de belangrijke rol die de jaarverslagen en het onderliggende monitoring- en evaluatiesysteem spelen bij de beoordeling van de vorderingen van de EU bij de uitvoering van de Agenda 2030 en de Overeenkomst van Parijs. De Raad onderstreept het belang van verslaglegging over de resultaten.

7. De Raad is ingenomen met de verslaglegging over de uitvoering van de Global Gateway-strategie ter ondersteuning van het ontwikkelingsbeleid van de EU en andere EU-beleidsdoelstellingen, alsook over de resultaten van de goed gecoördineerde Team Europa-aanpak, onder meer wat betreft de uitvoering van Team Europa-initiatieven. De Raad moedigt de Commissie en de lidstaten aan in voorkomend geval voorbeelden van Global Gateway-projecten in de schijnwerpers te plaatsen, om de zichtbaarheid van de uitvoering van de Global Gateway te vergroten. De Raad benadrukt het belang van de samenwerking van de EU met de private sector, onder meer om de investeringen in duurzame ontwikkeling te verhogen en het concurrentievermogen van de EU te versterken. De Raad waardeert de inspanningen voor de uitvoering van de Global Gateway-strategie, waaronder de goedkeuring van vlaggenschipprojecten, het eerste Global Gateway-forum en de start van het “Lobito corridor”-project.
8. De Raad apprecieert dat het verslag gewag maakt van de steun die de EU is blijven verlenen om de gevolgen van Ruslands ongerechtvaardigde, niet-uitgelokte en illegale aanvalsoorlog tegen Oekraïne aan te pakken, met inbegrip van steun aan Oekraïne en aan de zwaarst getroffen partners in de omgeving, alsook aan partnerlanden uit de rest van de wereld. De EU zal nauw blijven samenwerken met Oekraïne en de Republiek Moldavië en hun hervormingsinspanningen op hun Europese traject blijven ondersteunen. De Raad benadrukt dat de steun van de EU voor andere partnerlanden, met name de minst ontwikkelde en meest kwetsbare landen (MOL's), ook krachtig blijft. De Raad herinnert tevens aan het belang van de humanitaire hulp die in 2023 op veilige en ongehinderde wijze en in overeenstemming met de humanitaire beginselen is verleend aan Gaza, Sudan en andere door conflicten getroffen gebieden.
9. De Raad herinnert aan het belang van de partnerschapsbenadering, waarbij de nadruk wordt gelegd op eigen inbreng en een regelmatige politieke dialoog met de partnerlanden. De Raad onderstreept het belang van de top EU-Celac en van de top over de Westelijke Balkan voor de inzet van de EU op het gebied van externe betrekkingen. De Raad is ingenomen met de overeenkomst van Samoa¹ als middel om de samenwerking op het gebied van democratie en mensenrechten, macro-economische stabiliteit, economie en handel, groene energietransitie, migratie en mobiliteit te versterken. De Raad is ook ingenomen met het “Memorandum van overeenstemming over een strategisch en mondiaal partnerschap tussen de Europese Unie en Tunesië”.

¹ Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, anderzijds.

10. De Raad waardeert dat het verslag melding maakt van de steun van de EU voor menselijke ontwikkeling, met name voor gezondheid en onderwijs, het bestrijden van ongelijkheden (ook genderongelijkheid), voedselzekerheid en voeding, energie, en opkomende uitdagingen, alsook van de steun en toezeggingen met betrekking tot klimaatgerelateerde financiering en de bescherming van de biodiversiteit. De Raad benadrukt dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat de klimaatfinanciering wordt opgeschaald (onder meer door de private sector te mobiliseren), gericht is op zowel mitigatie als aanpassing, en de meest kwetsbare gemeenschappen bereikt, waaronder de MOL's, kleine eilandstaten in ontwikkeling en door land ingesloten ontwikkelingslanden. De Raad merkt op dat corruptie een ernstige belemmering vormt voor duurzame ontwikkeling en benadrukt dat inspanningen op het gebied van corruptiebestrijding van cruciaal belang zijn voor meer transparantie en doeltreffendheid. De Raad erkent ook het belang van eigen plaatselijke inbreng en merkt op dat de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van partnerlanden in de eerste plaats bij hen ligt.
11. De Raad is ingenomen met de aandacht die in het verslag wordt besteed aan migratie en gedwongen ontheemding, en herinnert eraan dat het belangrijk is EU-initiatieven te ontwerpen, te financieren en uit te voeren die met name irreguliere migratie en gedwongen ontheemding aanpakken, waarbij ook de diepere oorzaken ervan worden aangepakt, gastgemeenschappen worden ondersteund en de samenwerking op het gebied van terugkeer, terug- en overname en duurzame re-integratie wordt verbeterd, en waarbij ook het ontwikkelingseffect van reguliere migratie wordt gemaximaliseerd, in overeenstemming met de nationale bevoegdheden. De Raad moedigt de Commissie aan om de Europese steun bij het aanpakken van deze problemen te blijven benadrukken.
12. De Raad waardeert de nadruk die in het verslag wordt gelegd op EU-steun voor de digitale transitie van partnerlanden, waarvoor veilige en betrouwbare digitale infrastructuur een basisvoorwaarde is. De Raad is ingenomen met de aandacht die wordt besteed aan de activiteiten van de "Digital for Development Hub" (D4D Hub) bij het actief bevorderen van de mensgerichte aanpak van de EU bij de digitale transformatie in partnerlanden, alsook met de toegenomen aandacht van de Commissie voor cyberweerbaarheid, cybercapaciteitsopbouw en artificiële intelligentie.

13. De Raad onderstreept het belang van effectbeoordeling en dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat de externe instrumenten van de EU alle doelstellingen van hun respectieve rechtskaders en van de politieke richtsnoeren van de Raad daadwerkelijk verwezenlijken. De Raad prijst de inspanningen die ertoe hebben geleid dat in de periode 2021-2023 een aandeel van 35,5 % van alle toezeggingen aan officiële ontwikkelingshulp (ODA) naar sociale bescherming en menselijke ontwikkeling is gegaan, alsook 15,0 % van alle ODA-toezeggingen naar migratiegerelateerde projecten, 12,9 % naar ondersteuning van onderwijs en 22,1 % naar mensenrechten, democratie en goed bestuur, en prijst eveneens de tendens naar een aandeel van 85 % van de toezeggingen voor acties die bijdragen aan gendergelijkheid. De Raad neemt nota van de vooruitgang die is geboekt bij de verwezenlijking van de institutionele en strategische doelstellingen van het EU-genderactieplan III “Een ambitieuze agenda inzake gendergelijkheid en de empowerment van vrouwen in het externe optreden van de EU” van de Commissie, zoals verwelkomd in de conclusies van het voorzitterschap en weergegeven in het jaarverslag. De Raad verzoekt de Commissie haar gestage inspanningen voort te zetten om de klimaatdoelstelling en de G2-gendergelijkheidsdoelstelling binnen NDICI – Europa in de wereld te verwezenlijken, en de Raad jaarlijks op de hoogte te houden. De Raad verzoekt de Commissie in toekomstige verslagen de nadruk te leggen op gegevens over alle doelstellingen en over het optreden van de EU in de MOL's.
14. De Raad is ingenomen met de verscheidenheid aan instrumenten en uitvoeringsmodaliteiten waarin de instrumenten voor extern optreden voorzien en beschouwt dit als een troef voor de internationale partnerschappen van de EU. Die verscheidenheid stelt de EU in staat passende en flexibele antwoorden te formuleren op mondiale uitdagingen en op maat gesneden en gedifferentieerde benaderingen te hanteren, waardoor de positie van de EU als betrouwbare partner wordt versterkt. De Raad erkent het belang van samenwerking met verschillende uitvoerende partners, onder meer met Europese instellingen voor ontwikkelingsfinanciering, ontwikkelingsagentschappen en exportkredietinstellingen, en van een brede waaier aan samenwerkingsmodaliteiten, zoals technische samenwerking, peer-to-peeruitwisselingen, technische bijstand, twinning, begrotingssteun, projectondersteuning, financiering voor maatschappelijke organisaties en lokale actoren, blending- en investeringsinstrumenten.
15. De Raad waardeert de voortdurende verbetering van de verslaglegging door de diensten van de Commissie en de EDEO betreffende de concrete resultaten van EU-projecten en -programma's, met inbegrip van de resultatenbijlagen en de financiële bijlagen, en de voortdurende actualisering van de online Team Europa-initiatieven en de Joint Programming tracker. Daarnaast is de Raad ingenomen met de nieuwe bijlagen inzake begrotingssteun en het nieuwe deel over de EFAD. De Raad moedigt de Commissie aan in het volgende verslag een korte algemene beoordeling van de stand van zaken betreffende de uitvoering van de EFAD-routekaart op te nemen.

16. De Raad roept de hoge vertegenwoordiger op de EU-delegaties te verzoeken hun coördinerende rol voor Team Europa ten volle uit te oefenen, door de ambassades van zowel ter plaatse aanwezige als niet-aanwezige lidstaten nauw te betrekken.
17. De Raad benadrukt dat de communicatieactiviteiten verder moeten worden versterkt, onder meer door nauwe coördinatie op het niveau van de partnerlanden tussen de EU-delegaties en de ambassades van de lidstaten, en met inachtneming van de specifieke nationale en regionale kenmerken. De Raad verwelkomt de organisatie van politieke missies op hoog niveau in een Team Europa-verband die bijdragen aan de zichtbaarheid van de EU en haar lidstaten als geloofwaardige en betrouwbare partners voor duurzame ontwikkeling. De Raad steunt ook activiteiten om buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging, met inbegrip van desinformatie, tegen te gaan.
18. De Raad verwelkomt de inspanningen om gelijke kansen te bevorderen en om te voldoen aan de toegankelijkheidseisen voor personen met een handicap, overeenkomstig het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap.
19. De Raad roept op tot een collectieve reflectie over hoe het verslag in de toekomst kan worden gepresenteerd opdat gegevens tijdiger beschikbaar zijn, de communicatie over resultaten wordt vergemakkelijkt en tegelijkertijd de belangrijke rol van het verslag bij het afleggen van verantwoording wordt behouden. In dit verband onderstreept hij ook het belang van vergelijkbaarheid van gegevens over de jaren heen.
